

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki »függetlenségi párt« közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Helyben és postán...
Kéziratok vissza nem adtnak.

DOGPOR ÉS FOGPASTA

...
Soulac i apátság Girondéban.
...
1807-ben. SEGUIN Bordeaux 106 és 108, Rue Croix de S. quey.

APAPIR A LEGJOBB?

...
dermeres Cartouches

unstein Freres

...
KITÜNTETÉS SZÉKES-FENYVÁR ezüstérem 1879

KAK

...
Diszklevél 1871-ben.

Olvasóinkhoz.

Debrecen, 1888. szept. 29.
Ez évfolyam utolsó találatunk a n. é. közönséggel s a jövő számmal (a melyben kellemes meglepetés várja olvasóinkat) megkezdjük lapunk, a h u s z é v ó t a fennálló „Debreczen“ cz. politikai, társadalmi, közgazdasági hetilapnak s a debreczeni és vidéki függetlenségi-párt elv h u közlönyének ezen évi utolsó negyedét. Bárán nyilvánítjuk azon reményünket, hogy előzetőink szép sorozatát jövőre is együtt találjuk, sőt nem marad el ezután sem, az évfolyamról évfolyamra tapasztalt fokozatos pártfoglalás. Hiszen egész lelekkel, teljes és legjobb igyekezettel azon voltunk, hogy ne maradjunk meg a vidéki lapok szokásos chablonja mellett, de nyújtsunk minden, a jóra való modern hírlapiradalm által kultivált hangban, irányban és szakban oly közleményeket, a melyek elvezetelénél olvashatók. Ez év folyamában közvetlenül elv lap számára írott dolgozatokat közöltünk úgy a pártunkhoz, mint más — pártokhoz tartozó országgyűlési képviselőktől a minők Thaly Kálmán, Kiss Albert, Helfy Ignác, Ugron Gábor, Illy és Bálint, Orbán Balázs, Polonyi Géza, Szunyogh Szabolcs, Fenyevesi Ferenc; a következő íróktól: Mezei Ernő, Ábrányi Emil, gr. Zichy Géza, Endrődi Sándor, Rudnyánszky Gyula, Margitai Dezso, Csengei Gusztáv, Hegedűs István, Löveki Klára, Gyarmati Zsigáné, Csáktornyai Lajos, Ábrahám Károly sat. A következő helyben lakó íróktól és szerzőktől: Fót. Révész Bálint, püspök, Bay Ilona, gróf Vay Daniel, Szűcs István ak. lev. tag és a h. ev. ref. egyház főgondnoka, Sz. Szabó József dr., honvéd törzserős, K. Tóth Kálmán, ref. lelkész, dr. Ozory István, akad. tanár, dr. Oreg János, Sinka Sándor és Nagy Pál főisk. tanárok, Fazekas Sándor, realiskolai igazgató tanár, dr. Kola János, Beke si László, gazd. tanintézeti és Zala-Mark keresk. akadémiai tanár, dr. Hegedűs Pál, Tóth László, dr. Kenezy Gy., dr. Varga Géza, Konaszky Gusztáv, Szabolcska Mihály és számos nevelésteleki tanár. E levelezőink voltak H. Nánás és H. Szoboszlón (tt Gyöngyösi László, ut Bihar Kálmán, tanárok és jeles írók, B. Szentmihályon, H. Boszorményben, H. Hadnagy, Beregszászon, B. Ujvároson, Kisújszállason (h. Hajdu Lajos tanár és ref. lelkész), a Nagy-ortobágyon Dely Matyas, az eredeti tolu által- orvos és még számos helyen. Budapesti leveleink pedig nagy érdeku tudósításokkal, melyek néha a nagy sajtótól ki maradt igazán országos érdeku közlések tartalmaztak, sürden követték egymást. Nagyobb szabasu tarca-közleményeink voltak Thaly Kálmán történeti dolgozata, De S. Amicus befejezett s a Dickens most folyó regénye, Gáspár Imre „Naplómból“ cz. csküsa sat. Hogy a vidéki szük keretből, egy vidéki lap szerény körülményei mellett is, gyakran kileptünk, erről tanuskodik több nagyobb szabasu és országos érdeku letelet hírlapi akciók; ilyenek a **tomesvári levél**, a melyet lapunk adott át a valódi nyilvánosságának, a merséket ellenék vezere, gr. Apponyi Albertnek nevezetes nyilatkozata, az általa elaludni ezental sem engedett honvédizmi német toast ügye és még több. Mindig az általános elvi szempont lebegett szemünk előtt, úgy, hogy meg oly szenczáción gyben is, a minő a szomorú hirre verzódott debreczeni apagyilkosság, azon voltunk, hogy a hozzáruzott társadalmi és humanisztikus kérdéseket állítsuk előterbe s így fogtuk fel a szerencsétlen ifjúak hozzáruított sorát is. Hogy a helyi érdekek terén mit tettünk, arról tanuskodik agitációnk a regálo-megváltás kérdésében, czikkaink a nagyerdőről (egy szép emlekek a nagyerdő fásor történetéről), czikkaink, melyekket kivált a helyben tanuló ifjuság ideanszüks és hazai iranyának, szabadság-szeretetének és művelődési vágyának kivantunk megteleini és azt minden szepben és nemében (kivált hazai és nemzetgazdálkodásban) támogatni, felemlítjük végül czikkainkat egyes közgyűlések és városi érdekek (hivatalok ellátása, a nagyerdő, közrendezet, szepites sat.) tárgyában, mindezt a legilletesebb forrasból merítve. Mind a politika, mind az egyházi, mind pedig a helyi közélet terén hívek maradtunk független és valódi szabadelvű irányunkhoz. A jövő évfolyamában nem fogunk hanyatlani. Hú tudósításaink lesznek az országgyűlés nemsokára megnyitójá ülésszakának nevezetes küzdelmeiről s a színházi birálatoktól is megkezdjük, ezekben kivált a magasabb szepitani és nemzeti irány követelményeit tartva szem előtt. Vezérezkiket (n. e.), (K. B.) és K. jeggyel, Karcolatokat Gili Balázs-tól ezental is közlünk, valamint törvényszéki tudósításokat, pontos és minel kevésbé szárazon megírt rajzokat a társaséletből, társas összejövetelekről, egyszerű nyújtjuk mindazt, a mi hatáskörünkbe tartozik és a miben eddig is, legjobb erőnk szerint igyekeztünk a nagy város intelligens publikumának igényeit kielégíteni. Kerjük a n. é. közönség támogatását!

A „Debreczen“ szerkesztősége.

Előfizetési árak úgy helyben mint vidékre:
Félévre 5 frt.
Negyedévre 2 frt 50kr.
Hirdetések a legújtanosabb árak mellett a kiadóhivatalban vétetnek fel.
Szives bizalommal felkérjük tehát a n. é. közönséget, hogy az előfizetési pénzeket hozzanak mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás történjek.
Előfizetéseik és hirdetések a lap részére Debreczen (főpiacz, Sz. Nagy Károly-ház) Kutasi Imre nyomdájába küldendők. Helyben előfizethetni Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly urak könyvkereskedésében is.
A „DEBRECZEN“ kiadóhivatala.

A csütörtöki városi közgyűlés.

Debreczen szab. kir. városának tegnapielőtti közgyűlése a budget-vita szokatlan élénkségű orvendet. Igaz, hogy nem volt elég mélyreható és nem oly minden részletet kimerítő, a minőnek szeretőnk tudni ezen nagy város költségvetésének megrostálását; Debreczen városát, melynek területe, vagyona és pénzügyi tárcája van oly súlyos, mint akarmely, külön parlamenttel bíró német álladalomnak. Hogy tehát nem történt meg minden, a mit méltán várhattunk volna el a köztörvényhatósági bizottság intelligens testületétől, ennek oka mindenestre nem más, mint a mit az egyik szónok hangsúlyozott. Az t. i., hogy a költségvetést (nagyon figyelemreméltó óvatossággal) a városi hatóság csaknem az utolsó órában osztotta szét a tagok között. No, ilyen módon bajos szakszerűen tárgyalni a tételek és komplikált számadatok egész halmazát képező városi budgetet.

A közgyűlés tanácskozásának menete azonban élénkebb volt, mint máskor, a mi — véleményünk szerint — köszönhető annak, hogy a közgyűlésen oly elemek léptek a tevékenység mezéjére, a melyek birtokában vannak a rögtön megállapodó helyes ítéletnek, bírják ez ítelet kifejezésének kellő formáit és e mellett rendelkeznek a vélemény kimondásának független bátorságával is. Kimondhatjuk, hogy a p. o. Kiss Albert ref. lelkész és orsz. gy. képviselő ur régebben tagja a város köztörv. bizottságának, a néha oly lapos meneté tanácskozások fellendülése el nem marad és sok olyan, minden pártkülönbség nélkül óhajtott határozat ervegyesül, a mely csak azért maradt véka alá rejtve, mivel nem volt, a ki a kellő áramot megindítsa. Tegnapelőtt ez már megtörtént s az ösmert képviselő ur — ki egészen parlamentárisan fogta fel a tárgyait — támogatva látta magát nem csak — pártkülönbség nélkül — a városi törzspolgársága által, de egyes kérdésekben oly kiváló egyének reszeről, a minők Kovacs Sándor t. főgyes, Ármós Bálint urak és mások is. Ki kell emelnünk továbbá Szabó József városi főszanvevő urat, ki azt, a mit rábíztak, oly otthonossággal és anyai szak-szerűséggel vedte meg és magyarázta, mint akarmelyik parlamenti előadó a maga tarcaját. Bizonyára sok fardozásába került, a míg a költségvetés legalább oly alakot nyert, a minőben előterjesztettek.

posabb tanulmányozására és a kellő számadatok beszerzésére és várható, hogy lesz ezental a feladathoz teljesen méltó városi budget-vita. Így majd a sajtó is beronhat szakértő egyéneket és lesz alkalma arra, hogy a bizottságot kötelelességének teljesítésében támogassa. Ez nem politika, ez nem pártkérdés, ez a város és a polgárság érdekeinek esküvel elvállalt megoltalmazása; itt örvendeni kell, ha a más téren eltérő nézetet valló polgárok egymás segítségére sietnek!

Hogy mennyire szükséges az, miszerint a közgyűlés ösmerte a budgetet és tisztában legyen e téren megtartandó álláspontjával és gyakorlandó jogaival, arra nézve sok, valóban megdöbbentő mozzanattal szolgált a csütörtöki közgyűlés. A polgárság kezéből vett hatalom birtokában való elbizakodottság, a polgárok jogaival és érdekeivel való nem törődés és az önkormányzat fogalmával való teljes ösmeretlenség szöge bukkant ki a zsákból abban a kvalifikálhatlan modorban, a hogy a választott első tisztviselő, a város polgármestere lépett elő, mikor a polgárság a legelő-kérdésben terheinek apasztását és ezzel szemben nyilvánított akaratának a törvény által biztosított érvényesülését követelte.

Nem kutatjuk ezuttal, hogy ezen esetenben akarata és általaiban a polgáruknak az ügyben formált véleménye helyes-e, vagy nem, de az tény, hogy a polgármester helyteleül és egy erősségét felülkérő érző vidéki basa erőszakoskodását tüntette ki tegnapielőtti nyilatkozatában. Ennek reprodukálását mára, tehát két napig jégre tettük el; mi azonban ma, éret és tüzetes megfontolás után sem tehetünk egyebet, minthogy tiltakozzunk az önkormányzat fogalmának ily durva megsértése ellen.

Ott, a közgyűlés színe előtt hangoztatta a polgármester ur azon fenyegetését, miszerint az a polgárság többek által, ott a város képréselete előtt hangoztatott kívánságától el nem áll, azon esetben majd azt fogja ő is a tanácscsal cselekedni, hogy a gulyajáró föld legkövőbb részéből kiszakítottanak s hasznosbérbe adnak kétezer s ha az nem elég — három ezer hold földet; ő tudja — folytatá érdemes podesztánk a hozzá annyira illő népiességgel — hogy azt majd megerősíti az a miniszter, akkor majd elkövetkezik az az idő, hogy mint a multkor egyszer már történt, ismét küldöttséggel mennek a polgárok hozzá, hogy hiszen »fizetnék már az az összeget, a mit ő és a tanács követel, csak ha gyják meg a legelőt!«
Már ott, a közgyűlésen, a polgárság tulajdon javára hivatkozva, történt tiltakozás ezen — legszeledebben szólva — tapasztaltatlan eljárás ellen, Keszei József polgártársunk pedig minden hosszu beszédnél ékesszólóbban fejezte ki a polgármesteri szónoklat beszéde által keltett keserűséget, a midőn közbeialtolt: »Havátoztatni egy tettelet sem szabad, minek hittak akkor ide minket?« Masok ismét azt kiáltottak: »Akkor hat meutsk azt, a mit meg lehet! Nem jó volt ez, polgármester ur; a formák irant oly finom erzekünköfölséppal uron is látszó kedvetlenségéből s az elvtárs polgárság zugalódásából is olvashatta ítéletét.

az így megsértett polgárság törvényesen éljen éppen azzal, a mivel polgármestere fenyegeti törvénytelenül: vigye keresztül akarát, keressen orvoslást felsőbb helyen. Ha nem sikerül, ebből is levonhatja a tanulságot.

Szeretnénk az egész költségvetés melatásába részletesen belemenni, de ez ma már idejét multa. Egyrészt különben is felmentett ettől az a laptársunk, a mely szintén kívánatosnak találta, hogy a köztörvényhatóság tagjai ne engedjék »a 100.000 forintos tétételeket csak ugy elsurranni« és megróvta, hogy »a város atyák szemethunytak olyanok felett, a melyek benne vannak a költségelőirányzatban, holott pedig azokatis meg kellett volna látniok, melyek abban nem foglaltatnak.« Mi nem tudjuk, de valószínű, hogy ez a »szemhunyas« tünhetett fel Jámor Ferencz, szintén kormánypárti bizottsági tag urnak is, midőn azt mondotta, hogy sok olyan mellékjövédelme van a városnak, a melyek nincsenek »a pennára felvéve« s midőn a polgármester e jövédelmekről felvilágosítást kért, nevezett bizottsági tag ur igen furcsa mozzulatot tett két kézzel is.

Böven méltatták azon, minden kimagyarázás mellett is bámulatra méltó helyzetet, hogy a debreczeni óriási erődségek, a melyek évenként 134—135.000 forintjába kerültek a városnak, ne jövédelmezzenek többet 4000 frtnál! Arra a menteségre, hogy hiszen »tavaly is 40.000 forintnál több volt az erdek jövédelme az előirányzatnál«, jól felelt meg Kiss Albert, hogy »ez éppen a városi budgetrealitásának a legtalálób b ítelete!«
A város elég buzgó, de néha tulbuzgó és e miatt többet markoló, mint fogó főmérnöke is merithet tanulságot a közgyűlés néhány mozzanatából, csak a zsidók voltak oly szerencsesek, hogy az érdemlett leczke alól megmenekültek. — Mert a míg a szegény lutheránusok megkaptak leczkéjüket a pamaszos kenyerkent adott segély mellett a magok nemet urvacsorájáért és istenitiszteletükért: ok, a zsidók, Debreczen e megrógzott germanizátorai, meg 300 forint raadást is kaptak az 500 forint segély mellé, minden emet a nyakönyvés magyarul nem tudórabbi daczára! A tanács bizonyos szolgál részrehajlósága nyilatkozik abban, hogy a két hitfeleketeknek nem mér egyenlő mertekkel.

Egyik helyi lap írja továbbá a város budget-vitájának alkalmából »hogy a város tulajdonképen semmit sem aldoz a sziaművészetre és hogy a ménesen kivül van egyéb olyan vállalata is a nemes városnak, mely folyton deficittel dolgozik.« A mi az előbbi vádat illeti, mely — e város reputációnak nem nagy hasznára — átment az országos sajtoba is, az egyszerűen nem áll s arra nevezeteketes helyről megfelelő czafoalat közlünk, a másik vad pedig vonatkozhatik a város nyomdájára és ebben bizony van egy kis gaza laptársunknak.

— Beiföldi hírek. A E. M. K. E. kortaratot intéz a köztörvényhatóságokhoz, a melyben öket közmivelődési potado behozatalára es alapítványok tétélere kerli fel; másik koraratuau ajánlja ügyet a szovetkezeteknek, reszv. tarsulatoknak és penzületeknek. — Beesbóli (honnau is másnmet?) surgonyzik, hogy Tisza elhatározta a penzügyi tarca megártasát, a beugyit pead betölti, a mint alkalmas emberre akad. — Dr. Tisza listvan országgyűlési képviselő, a szatarmegyeri »szamos-baipartu és krasznaszajozó tarsulat« elnöke — mint biztos forrasból ertestünk — tavaszszat atveszi atya, a miniszterelnök szatmar-és szabolcsvarmegyei biróságaink kezeleset s alladoan a szatmarvarmegyei Kocszordó telepedik meg. A kocszordi uradalmi lakban az atalakitási munkálatok már meg is kezdettek. A h u m e i küldöttek Budapestre megerkezen, tegnap a Deak Ferencz emlekerre tartott gyaszstemis tiszteletben a belvarosi plebania templomban reszvettek, s az istenitisztelet után az ezüstkoszorut elhelyezték a Deak-mauzoleumban.

Külföldi hírek. György görög király Bécsbe érkezett; a király és kalmok gróf látogatását fogadta.

KARCZOLATOK.

(North - Tisza Kalmán. - 67-48-49. - A habozás. - Csémehy és a P. L. - Megint a T. - Rök.)

Kétségben voltunk a felett, hogy ugyan mért tarthatja fenn magát egy olyan államfő, mint Tisza, a kinek alkotásai nincsenek, a kit nem szeret senki és a kinek szennyes zsebkendő az egész kormányzata.

Kétségeinket a „Magyar Föld” című, különben kormányparti laposzlata el. „A hírlapok fejedelme” (A Times) című tárczában, mely a Times alapításáról szólván, megemlékszik North 12 éven át kormányzott angol miniszternek, az ékesülő Sheridan által való megbuktatásáról.

„Nyelleg meg is történt Lord North meg azon év márcziusban (1782.) megbukott és tizenkét évi exiliumot szenvedett, melynek utolsó napján a kegyelmességnek és vesztettségének a légbe röpté a fölébredt közszellem. A „providentiál” férfin megbukott és teljesen el volt temetve, azonnal senki se törődött vele. Ez a corruptióból élő állampolitikák rendszer sorsa, melyet nem szabad hivatallal, vagy pénzzel, ott hagyják hivel.”

Csak Sheridan kell még és a - 12 éve corrumptáló magyar miniszternek-North is megbukik.

Köszönet a „Magyar Föld”-nek, mely ily vigaszt nyújtott a magyar földnek!

Hát már most egyesülnek a 48/49-esek a mérsékelt ellenzékkel? kérdik a napokban Gili Balázs.

Ne lehessen az, — felel erre Balázs ur.

Hogy hogy? hiszen Kaas Ivort... Hagyjuk most Kaas Ivort; attól elválaszt a közös alap, de egyesít vele a közös alap: a tiszta erkölcs, mely hamagadólsat. De a párttal egyesülünk, az számtani lehetetlenség.

Nem értem! Mi köze abba a számtannak?

Hát csak annyi, hogy Apponyiek 67-sek, mi pedig 48-asok és 49-esek. Múltan pedig egyesülés esetében a kétféle számot össze kellene adni, lenne az új pártból (tekintve a mi pártunk elnevezésének dupla számát) a 115-ösök és 116-osok párta.

Ilyen mixtum compositum pedig — nem jöhöt létre.

A gróf Csaky Albin habozásáról írja a következő jóízű dolgot a „Pesti Napló”:

„Sokáig haboztam.” Est mondta ma Csaky Albin, midőn a vallás- és közoktatási miniszterium személyzetét fogadva, megérint, hogy miként vállalkozott a tárcza vezetésére. Amde a két szó, „sokáig haboztam” — kiváló jelentőségű bírálat. Különösen mi ránk nézve, kiket a „Nemzet” mindenáron arról akart meggyőzni, hogy Tisza Kalmán előtt tette meg az előterjesztést Csakyra vonatkozólag a királynál és csak azután tárgyalta gróf Csaky Albinnal. Nos és ha az csakugyan úgy állna, mint a „Nemzet” állította, akkor gróf Csaky Albin nem mondhatná, hogy „sokáig haboztam.” Mert a „Nemzet” szerint Tisza miniszterelnök szeptember 15-én nyerte meg a király előleges beleegyezését és csak azután ment el a felszólítást gróf Csakyhoz. Mindenesetre, hogy jöjjön el Budapestre. Gróf Csaky — a miniszterelnök időközben Pápán lévő elfoglaltsága — kedden (18-ikán) érkezett meg a szendrői (19-én) konferenciát a kormány elnökkel, a konferencián eredményezett a föltérjesztés, mely most már véglegesen gr. Csakyt ajánlja kultuszminiszterré kinevezettni. Így tehát, ha a „Nemzet” adatai helyesek, gróf Csaky Albinnak „habozásról” abszolút nem maradhatott több ideje 24 óránál. Mert Csaky szendrői konferenciát a miniszterelnökkel és csütörtökre már Gödöllőn volt a föltérjesztett kinevezés. Már most az a kérdés, kinek higgyünk jobban? Gróf Csaky Albinnak, a ki azt állítja, hogy „sokáig haboztam”, — avagy a „Nemzet”-nek, a ki pozitív dátumokkal mutatja ki, hogy gróf Csaky Albin nem habozhatott soká. Mi — anélkül, hogy ezzel a „Nemzet” szavahihetőségét a legtöbb tőlünk is érinteni akarnék — minden habozás nélkül kijelentjük, hogy gróf Csaky Albinnak hiszünk jobban.

Hajh! sohajt fel erre a kesergő Berzeviczi Albert, a miniszteri ex-jelölt, 24 óra alatt nem, hogy haboztam, de az alatt már rég meg is borotváltam volna — az egész klérust!

A „Pester Lloyd” megtámadja, de erősen Csémehy Károlyt, a mért Kaas Ivorra szavazott.

A bírói függetlenség tisztelete az a szabaddelví pártján.

A vidéki kormányparti lapok kénytelen-kelletlen függeléké, a T. kinek cikkeket a jobb ízlésű szerkesztők már nem is vezérzikkelnek, hanem egyszerű garmond-betűvel szedett másodcikkekecskének adogadják ki, ismét elkövetett valami.

Gyanusítja, rágalmazza Kaast, mert — ugymond szórul-szóra a bérencek — „nagyban bántotta mára a fületem annaka, független toll-nak az emlegetése.” — „Igaz-e, nem-e, ő tudja” (már t. i. Kaas a függetlenségét — „hogyl hol volt Kaas, mikor a „Reform” elére állt, elutdnam mondani ezt is, de hát minek.” — Kaast független írónak tartják „kik nem láttnak a coulissák mögő,” — „a közpályára hajtotta sorsa, ám vegye hasznát” s több ilyen hitványság az, a mivel az impertinentiával párosult agyhiágulás e legújabb t-ünetei jelentkeznek.

Azt hisszük, hogy a kormányparti sajtótól el nem vitatható jó ízlés és tisztesség-érzet már régen oda hat, hogy hasznbjai az ilyen esetlenségektől megtisztuljanak.

Ha meghal a bankár, Mit hágy itten? Átkot! Királyi s a miniszter Bajt, háborúságot.

Adósságot, lovat, Fegyvert hágy a mágnás... Bök Szilárd — a nemes Után marad áldás!

Gili Balázs.

Az egyházi önkormányzat sereleme.

(Levél a f. szerkesztőhöz)

Megolvasásra érdemes, nagy alapossággal megírott közleményt vettünk, a következő, részünkről minden figyelemre méltó és nyomós ajánlat kíséretében: „Tekintetes szerkesztő ur! Tisztelettel kérem, szíveskedjék a mellékelt cikkeket b. lapjában közzétenni. Tisztelettel sat. Szunyogh Szabolcs. Eszterében, 1888 szept. 27.”

A közlemény következőleg hangzik:

Becses lapja az esztári év. ref. lelkesi állomásra történt kijelölést adván elő, a vonatkozó közlemény ezt mondja, mintha az elősorolt 4 jelölt után jelöltetett ki Biber József berettyó-újfalui segéd lelkész, s azt akarja sejtetni a tudósító további előadásában, mintha B. J. jelölése csakis feltételes lenne. A közleménynek B. J. jelölésére vonatkozó idézett része el van fordítve; mert B. J. nem az elősorolt 4 egyen után és nem feltételesen, hanem mindjárt 2-ik helyen és feltétlenül jelöltetett a lelkészjelölő bizottság hat tagja által, (7-ik volt az elnök, az egyedül tiltakozó esperes) az esztári állomásra.

Igaz, hogy B. J. jelölése ellen az esperes óvást tett, s az is igaz, miszerint az esperes kijelentette, hogy a B. J. megválasztását nem fogja megerősíteni, ugyde ezen ténykedés a törvényvel és törvényes gyakorlattal nem csak ellentétes, hanem azokat nyilván sértő.

Ugyanis a zsinati törvény 188. §-a a lelkesek minósítése iránti eljárás megállapítását egyh kerületekre bízván, — egyh. kerületünk 1883 szept. 4-8 napjain tartott ülése 213 számú határozatában kimondotta, miszerint II. ik osztályu egyházba pályázhatnak... b) „Azon rendes és segédlelkészek, kik a lelkész képeségi vizsgákat kitünő eredménnyel tették le, ha szinte külföldi egyetemeket nem látogattak is, — 2 évi szolgálat után.”

A lelk. képeségi vizsgákon összesen 15 tantárgyból kell az illetőknek vizsgát állaniok; ezen tantárgyak közül, köztudomás szerint 2 tantárgyból kitünő osztályzatot nem, csakis jeles osztályzatot ad a vizsgáló bizottság bármikor kitünő készűtségű egyének is, úgy, hogy eme tantárgyakból nyert jeles osztályzatok a vizsgák végére edényének megbírálásánál a kitünő eredményt nem alterháthatják, s ezen jeles osztályzatok kitünő osztályzattal egyenértékűnek vétetnek minden jelölő bizottság által. B. J.-nek a jelzett 2 tantárgyból szintén jeles osztályzata van, a mely tehát kitünőnek lévén veendő, — mivel neki a lelkész-képességi vizsgák tantárgyaiból ezenkívül jeles osztályzata csak két tantárgyból van, a többi tantárgykból pedig mind kitünő osztályzata: B. J. nál a lelk. képeségi vizsgák 15 tantárgyból 13 kitünőnek veendő osztályzattal szemben 2 jeles osztályzat áll.

Az idézett egyh. ker. közgyűlési határozat teljességgel nem azt kívánja, — a mint az törvényben, vagy rendeletben sem kívántatott soha, — hogy a lelk. képeségi vizsgákon nyert minden osztályzat kitünő legyen, hanem azt kívánja, hogy a vizsgák eredménye legyen kitünő. Már hogyha valaki 15 tantárgy közül 13-ból kitünő, 2-ből jeles, de mondjuk csak 11-ből kitünő osztályzatot nyer a vizsgákon, hogy eme vizsgák eredménye nem kitünő; képtelen állítás, melyre azt kell kérdnünk, hogy mi hát, ha nem kitünő?

Az egész gymnasiumi, az egész theologiai tanfolyamon keresztül mindenütt kitünőnek vétettet eddig az ily osztályzatú bizonyítvány; csak a lelk. képeségi vizsgákon nem lenne az kitünő?

S minthogy B. J.-nek a törvény által megkívánt szolgálati ideje is bőven megvan

(2 év helyett 3 év 3 hó), minthogy a zsinati törv. 192 §-a szerint „a lelk. jelölő bizottság minden az érdeket egyháztól, vagy egyházmegyétől eredő utasítás nélkül, sőt annak kizárásával végzi teendőit”, s az 1886. évi aug. 9-12 napjain tartott egyh. ker. közgyűlés 279 számú határozatával ebből kifolyólag ki is mondotta, hogy „az egyh. megyei lelk. jelölő bizottságok jogkörébe tartozik a lelkész-bizonyítványok és oklevelek tárgyalásának esetről-esetre határozni és ítélni”, annyira, hogy az egyh. ker. közgyűlés sem tartja magát illetékesnek ilyen irányú kérelem tárgyalásába bocsátkozni; mivel az 1883. évi ápril 26-30. napjain tartott egyh. ker. közgyűlés 132. számú határozatában kimondotta, hogy „a lelk. jelölő bizottság eljárása ellen csak tiszta an alaki tekintetben tétethetik kifogás” tehát „minden másnemű óvás tételék és kifogások ugy az egyh. megye, mint az egyh. kerület által figyelmen kívül fognak hagyatni, s felelbezesnek nincs helye”: nem állhat az, mintha B. J. II. od osztályu egyházba a létező szabályok szerint minósítással nem birna, s nem volt indoka, joga és nem volt törvényes alapja az esperes urnak a törvényes qualificatióval rendelkező B. J. jelölése, s ezen az esperes ur elnöközése mellett a törvény és szabályok szerint formailag is helyesen eljáró lelk. jelölő bizottság jelölése ellen óvást emelni

Ugyaníly eljárás az esperes ur részéről az, a mi a közlemény további részében foglaltatik, hogy t. i. kijelentette, miszerint B. J. megválasztásához megerősítését nem fogja adni.

B. J. kijelöltetése fentiek szerint lényegileg, a törvények — és szabályok követelményeinek megfelelő, formailag szabatos, egészben véve tehát helyes, nem kifogásolható volt.

A zsinati törvény 212. §-sa megmondja, hogy az esperes mely esetben függeszti s ily letve függesztheti fel a választás megelőzhetőségét; ha t. i. a 199. §-sz szerinti a választás tényének vezetése s a választási szabályok felett való örökösre az esperes és egyh. megyei gondnok által kirendelt választási küldöttség jelentése szerint „törvény ellenesen folyt le a választás”, vagy okadatok panaszadatot bez az espereshez, hogy a szavazatok megerősítésére tiltott szavazatok használattak.

Eme — csak is a választás megtörténte után elő állható — esetekről a priori t. i. már a jelölésnél, jóval a választás előtt szós sem lehetett semmi indoka, annál kevésbé törvényes alapja az esperes nr ama kijelentésének, hogy, ő a B. J. megválasztását nem fogja megerősíteni. Előre ítéletet, és pedig B. J.-re és választóira kedvezőtlen ítéletet mond az esperes ur a nélkül, hogy volna, a ki panaszkodnék, megtagadja jóváhagyását a jelöléstől és választástól előre; holott egyh kerületünk 1883 évi szept. hó 4-8 napjain tartott ülésében 215. sz. alatt hozott határozatában kimondta, hogy „a lelk. kijelölő küldöttségnek a törvényben előírt szabályokat sértő eljárása ellen emelt panaszok csak a lelk. választási szabálytalanságok ellen intézett fellebbezésekkel kapcsolatosan terjeszthetnek fel és bíraltatnak el”, vagyis, ha a lelk. jelölő küldöttség eljárása a törvény és szabályokat sérténis, — a mi jelen esetben általában, különösen a B. J. jelöltetését illetőleg nem áll, — csak akkor vétetnek elbírált alá, ha lenne, a ki miatt panaszt emelne s ha a választási actus szabálytalanságai miatt is — a mi meg elő sem állhatott a választás előtt — kapcsolatosan fellebbezés adatnék be.

A zsinati törvények 197 §-sa rendel, hogy az esperes a jelölés megtörténte után a jelöltek névsorát az illető egyház előjáróságával közölni köteles; semmit egyebet tehát, mint a jelöltek névsorát; s ugyanazon szakasz szerint az illető gyülekezettel semmi más nem tudatandó a szöszekből, mint kétszer a választás hatánapja s egyszer a választók névgyűléke. És mit tesz az esperes ur? Kuriosum gyanánt ide igatjuk hivatalos átiratának illető részét, melyet egész terjedelmében az Isten házában hallottunk: „a jelöltek — kiket a választó gyülekezet az egyházi törvény 198. §-sa értelmében meghallgatott — (nem rossz!) — de a kinek a választó gyülekezet előtt a próba-szónoklat megtiltatott — a következők: 1. Sicskó László kabai s lelkész. 2. Miskolczy László h.-bagosi s lelkész. 3. Moravecz Károly derecskei s lelkész. 4. Ladányi Gyula debreczeni s. lelkész, kijelöltetett még Biber József b.-újfalui s lelkész is (sic!) ; de kinek kijelöltetés ellen az esperes óvást emelt, s megválasztása esetén nem fogja megerősíteni” s mind ezek a gyülekezet előtt — csak talán nem elrejtettül? — szept. hó 16-án Eszterádel előtti isteniszűletet alkalmával a szöszekből is így kihirdetve lettek. — Ehhez kellene egy kis commentár.

Vagy a fejünk nagyon gyenge, vagy a thema nagyon erős, de az esperes ur eljárását — tisztelettel legyen mondva — magunknak megmagyarázni nem tudjuk. Mert minek akkor a jelölő bizottságban az a hat tisztes egyéniség, ha egyhangu határozattal szemben az elnöknek (kinek nézetünk szerint csak szavazat egyenlőség esetén van vagy jobbra, vagy balra döntő szavazata, de semmi esetsem omnipotens) vétója van?

Ha pedig az a lelkész-jelölő bizottság törvényes határozat hozatalra hivatott testület; akkor az esperes urnak szeryen nézetünk szerint a teendője: annak határozatait respektálni s azokat hivatalos átirataiban respektálni nem elferdítve reproducálni. Ez a teendője, és nem indokolatlan óvásával tüntetni. Ennyit az igazság és törvény érdekeben.

De engedjük meg az esperes urnak — úgy próbára, — hogy ő az elvi álláspont szikszikrázó „jelessel” mindenható kezében. Ne is kérdjük azt: ősi kastélya e az esperes urnak e szikla-vár, a vagy csak most hirtelenében rakta fel mehets-várnak? De kérdjük azt, elég erőnek véli ő e sziklavárat, hogy arról puritán szigorral fojtassa el egy szívből eredő sóhaját — egy buzgó egyháznak, mely nem csak becsüleles szorgalommal, nemestítő munkásságban, buzgó imáddással teljesített isteni tiszteletben gyakorol erényt, s dicsőt Istent; sőt nem földi javainak csillama, hanem hitbeli kincsének tündökése által csillogva, erejét megmértő áldozattal új fényes házat épít Istennek dicsőségére?! — Elég erőnek érzi-e e sziklavárat arra, hogy semmibe se vegye egy buzgó egyháznak óhaját; hogy lelki pártozárul egy szívből lelékel azon tisztelet-otit ifjút nyervesse meg, kit nem indokolatlan protekció, nem is kitünő papi bizonyítvány ajánlottak neki; hanem igenis ajánlotta s ajánlja neki azon bizonyítvány, melyet 3 évet meghaladt lelkesi működése írott tele kitünővel s melyet az egyhangu közvelemény látott el hiteles pecséttel?!

Ha elegerőnek tartja: akkor mi több szót nem vesztegetünk: de összetett kezzei fohászokunk: „uram bocsáss meg neki...! Dixi et salvati animam meam!

Egy esztári lelkészválasztás.

Az ily sérelmek ellen mi már gyakran felszólaltunk. Felszólításunk azonban éppen azon részről hallgattatott agyon s nem nyert támogatást, melyhez tudomásunk szerint a cikket ajsáló országgyűlési képviselő ur is tartozik. Mi, e midőn a teljesen alapos felszólalást helyeseljük, még csak abbeli reményünknek adunk kifejezést, hogy nem esse már az idő, mikor törvényes, után me ily eljárásokra alkalmat szolgáltatott lelkész-választási szabály módosítatlan, az önkormányzati egy ellen irányoztatott oly sérelmek lehetetlennek vétetnek. Reméljük részünkről hogy szerzett tapasztalat után, czik ajánlójá most már befolyásának egész súlyával segítségket fog nyujtani azon czél eléréseére.

Szerk.

HELYI HIREK.

* A városi közgyűlés csütörtökön d. u. 3 órákor ért véget, de már ekkor kevesen voltak jelen, így a jövő évi városi költségvetés folytatásáról tárgyalása sokkal simábban folyt le, mint a tárgyalás első-része, melyről most számunkban referálunk. Mindössze a közközház teteléről történt felszólalás, a tetel azonban — a fűszárvetvény felvilágosító nyilatkozata — elfogadott; így részleteiben is elfogadott az előterjesztett költségvetés, mely 32,249 frt 78 kr hiányt mutat, melynek fedezésére szolgat az év végével netalán maradandó pénvtár maradványon felül az 1888-ik évről a mai napon mutatkozó 68,950 frt 54 kr kintlevő legelő-adó hátrálék. Varga Imre polgári biztos nyugdíjaztatási kérvénye aként intéztetett el, hogy fizetésének 54 százalékát kapja nyugdíj gyanánt. Végül polgarosítás iránti kérvények mutatattak be és baba-oklevelek hirdetteket ki, ezzel a közgyűlés véget ért.

* Mihály napja szép őszi verfényrel viradt ránk. Városunk ismertebb Mihályai: Könyves Tóth Mihály lelkész, Beke Mihály arvaszéki elnök, Nagy Mihály takarékpárti hívataltok, Balogh Mihály főmérnök, a 3 Szűcs Mihály, Horváth Mihály, Öry Mihály, Zöld Mihály városi aljegyző s a többi Mihályok számos gratuláció tárgyai voltak.

* Debreczen — az aradi vértanúk. Arad város — hol szabadságharcunk legvirébb tábornokai mártyr-halált haltak — nagy kegyelettel szokta megünnepegni október hatodikát, e nemzeti gyász-napot. Messze földről elküldi koszoruit e napon Aradra a hazaszerető. — így a debreczeni honvédegylet is küldötték által szokta képviselneit magát s koszorut küld az aradi vértanúk kivégzetési helyére. Az idén szintén Báthory Gábor és Sárossy István 1848/49-diki honvédek vizsik el a koszorut, kik már több ízben képviselték a honvédegyletet Aradon A koszorut, mely első zöldbabér-levelekből áll, a „Kegelet” temetkezési egylet — melynek hazafiságát ki kell emelnünk — ingyen bocsátotta a honvédegylet rendelkezése alá s a gyönyörű koszorú szalgáján a következő felirat olvasható: „A debreczeni honvédegylet a 13 vértanú emlékére.” A küldötték, kik saját költségükön utaznak, csütörtökön indultnak Aradra. Isten vezérleje őket!

* Tiszti vizsga Hétfőn kezölték, s pénteken fejeztettek be Nagy-Váradon az idei évi önkéntesek tiszti vizsgái. Összesen 46-an jelentkezték a tiszti vizsga letételére, ezek között volt városunkból 12 galog, s 2 huszár önkéntes. A vizsgálaton Petrovics tábornok elnökölt, s örömmel vesszük a hirt, hogy a debreczeni önkéntesek dicsértettek meg legelső helyen, kik

gy a pra kitüntek, ték a t derek fiuk parancsnok fáradhatlan zésén, s e merésben debr. önk zsef, Falus Lászy Vik rencz, Me tal, Serli yább Böz önkéntese * Kije Jenő p e nyilvántart szolgabíró István ped nokka nev * Egy tanácsterm órakor kö választás * Hye honvédhusz Agnes kisa * Miza reczenből mulik el n helyi gyűve hogy ünn ledők m galátot s kint levő hette meg napig ez e mel-ámmal napig teljes uyanis ne mennyi m donyvetelő mindvntalaj baja, mert * Uj belyi gyűved Ferencz J doktorvá * Tört fenytő törz végtárgy Kardos Saa büntette mi idgen doloz zanna ellen ea: Thyll S z e a vádoltak két felebb vet fel s ez totta A bir elök: Moe száros, ügy Zoltán. Vád a végtárgya számos enyt tető törvény vatali sikka bünsnek s 6 havi börtö litikai jogain az elított, P é n t a bíróság, m elnök: Moe es Konrad, házy Zoltán, azzal vádolta n gazdait B utánozta. B tetteben és l ezekért 1 1/2 galati fogság vesztésre s tétre ítéltet mint az elite Cs ek ság véste hivatalveszté azonban felet * Ó T kölségeire f kezdő urhogy mindenkorra 10 frt, Boczi József, D. F. V. Emil 2-ber József, Banki István, gyes, Boros Áranka, Med zsef, Jambor Herman, Lied Sziluka Istvá Károly, Pusp ga Károly, Sznofszky Lajos Márk Endre kr, özv. Dobs Nagy Gábor 40 kr, Panese Bertalan, Kis 25 kr, Bör J Gyula 20-20 A lapító t Somogyi Imre P á r t o l o t ségel: Dézsi Sámuel, Bloxi Adolf, Tikos I lentin Lajos h havi 40 krral,

Ha pedig az a lelkész-jelölt bizottság törvényes határozat hozatalra hivatott teszt...

De engedjük meg az esperes urnak egy próbára, — hogy ő az elvi álláspont szik-

Ha elegendőnek tartja: akkor mi több szót nem vesztegetünk: de összetett kezekel fohászunkodunk: „uram bocsáss meg neki...!”

De engedjük meg az esperes urnak — hogy ő az elvi álláspont szik-

Ha elegendőnek tartja: akkor mi több szót nem vesztegetünk: de összetett kezekel fohászunkodunk: „uram bocsáss meg neki...!”

De engedjük meg az esperes urnak — hogy ő az elvi álláspont szik-

Ha elegendőnek tartja: akkor mi több szót nem vesztegetünk: de összetett kezekel fohászunkodunk: „uram bocsáss meg neki...!”

De engedjük meg az esperes urnak — hogy ő az elvi álláspont szik-

Ha elegendőnek tartja: akkor mi több szót nem vesztegetünk: de összetett kezekel fohászunkodunk: „uram bocsáss meg neki...!”

De engedjük meg az esperes urnak — hogy ő az elvi álláspont szik-

Ha elegendőnek tartja: akkor mi több szót nem vesztegetünk: de összetett kezekel fohászunkodunk: „uram bocsáss meg neki...!”

De engedjük meg az esperes urnak — hogy ő az elvi álláspont szik-

Ha elegendőnek tartja: akkor mi több szót nem vesztegetünk: de összetett kezekel fohászunkodunk: „uram bocsáss meg neki...!”

De engedjük meg az esperes urnak — hogy ő az elvi álláspont szik-

Ha elegendőnek tartja: akkor mi több szót nem vesztegetünk: de összetett kezekel fohászunkodunk: „uram bocsáss meg neki...!”

De engedjük meg az esperes urnak — hogy ő az elvi álláspont szik-

Ha elegendőnek tartja: akkor mi több szót nem vesztegetünk: de összetett kezekel fohászunkodunk: „uram bocsáss meg neki...!”

De engedjük meg az esperes urnak — hogy ő az elvi álláspont szik-

Ha elegendőnek tartja: akkor mi több szót nem vesztegetünk: de összetett kezekel fohászunkodunk: „uram bocsáss meg neki...!”

gy a praxis, mint a teoria terén legjobban kitűntek, s mindannyian elnyerték a tisztai bojtó! Gratulálunk a derek fiuknak, valamint az önkéntes osztály parancsnokának, Wolff hadnagy urnak, ki fardhatatlanul törekedett önkénteseink kiképzésén, s ezért őt a vizsgáló-bizottság is elismerésben részesítette.

*Kinevezések a vármegyén. Somossy Jenő p. n. z. tári segéd-tiszté és árvaszéki nyilvántartóvá, Kovács Imre úrvárosi főszolgabírói járás irnok központirnokká, Orsz István pedig úrvárosi főszolgabírói járás-irnokká nevezetett ki a főispán által.

*Egyház. A debreczeni ref. főiskola kis tanácstermében f. hó 30-dik napján d. e. 10 órákor közgyűlést tartott. Tárgy: Presbyter választás iránti intézkedés.

*Hymen. Mansberg Ernő báró tartalékos honvédszázadosnak, jegyét váltott Kállay Agnes kisasszonnyal Tisza-Eszláron.

*Mizériák a depr. helyi vasutnál. Debreczenből írják a „Pesti Napló"-nak: Aig mulik el nap, hogy ne merülne fel panasz a helyi gőzvasut ellen. Csak a minap esett meg, hogy önnepnap délutánján a vasut két közlekedő mozdonya hirtelen megtagadta a szolgálatot s utjában megrekedt. A nagyérdeműkint levő setáló-közönség aztán gyalog tette meg a több órányi utat.

*Új doktor juria. Nagy Kálmán helybeli ügyvédjelölt f. hó 22-én a kolozsvári „Ferencz József" egyetemén a jogtudományok doktorává avattatott fel.

*Törvényszéki hírek. A depr. kir. bünyefőlt törvényszéknek legközelebb a következő végtárgyalások vannak kitűzve: okt. 3-án: Kardos Sándor ellen, hatóság elleni erőszak bűntette miatt. Szabó Ferencz és társai ellen, idegen dolog megrongálása miatt. Percz Zsuzsanna ellen, súlyos testi sértés miatt. Okt. 4-én: Thyll Imréné ellen, hamis eskü miatt.

Sze r d a n J u h á s z *Endre pénzügyőr últ a vádokat padján, ki azzal volt vádolva, hogy két feljebb valójtól 20—20 frt hivatalos pénzt vett fel s ezen összegeket saját céljára fordította. A bíróság következőleg alakult meg: elnök: Mocsy, szavazó bírák: Konrád és Mézáros, ügyész: Szalay, — jegyző: Budapesti Zoltán. Vádatot, ki hivatalát azonnal elvesszte. A végtárgyaláson teljes beismerésben volt s számos enyhítő körülmény mellett — a bűntető törvénykönyv 762 szakaszába utköző hivatali sikasztás bűntettesben mondatott ki bűnösnek s a 92 szakasz alkalmazása mellett 6 havi börtönrre, 3 évi hivatal vesztésre s politikai jogainak felfüggesztésére ítélte.

*P e n t e k e n két kisebb ügyben itelt a bíróság, mely a következőleg alakult meg: elnök: Mocsy, szavazó bírák: Baróthy Béla és Konrád, — ügyész: Szalay, jegyző: Budapesti Zoltán. — Nagy József kéményseprő azzal vádoltatt, hogy p.-ladányi és debreczeni gazdát meglopotta, előbbinek aláírását is utánazta. Bűnösnek mondatott ki lopás bűntettesben és magán okirathamisítás vétségben s ezért 1½ évi börtönrre melybe 3 havi vizsgálati fogság betudott, továbbá 3 évi hivatal vesztésre s 10 frt pénzbüntetésre és kártérítésre íteltetett. Az ítéletben egy a kir. ügyész mint az elítelt megnyugodott.

*Ő. T. A tüzoltó zenekar fenntartási költségeire folyó évi március óta a következő urholgyek és arak adakoztak: Egyszersmindenkorra: 1848—49-diki honvéd egytel 10 frt, Boczkó Samuel 5 frt, Gr. Dégenfeld József, D. F. ifj. Csanak József, Rothcsnek V. Emil 2—2 frot, Hirschfeld Armin, Huber József, Biró József, Kopeczky József, Bánki István, Morvai Sótér, Lamprecht Frigyes, Boros Sándor, Tóth Kálmán, Romics Aranka, Medgyessy Gábor, Dr. Ujalussy József, Jámor János, Fehér Domokos, Fehér Herman, Liederman Mihály, Papp Ferencz, Szliuka István, Stern Herman, Dr. Szántai Károly, Püspöki Lajos, Dr. Varga Géza, Varga Károly, Szalai János, Varga Lajos, Ganozsky Lajos, Gál Ferencz, Csutak Kálmán, Márk Endre 1—1 frot. Poroszlay Károly 80 kr, öz. Dobschorb Józsefné, Gyókei Ferencz, Nagy Gábor 50—50 krt, Szöllösy Mihály 40 krt, Panesák János, Gál Károly, Kuicsák Bertalan, Kis Sándor 30—30 krt, Kis Gábor 25 krt, Bór József, Kovács István, Karczag Gyula 20—20 krt, Fonó Mihály 10 krt. — A lapitótárogok lettek: Simonffy Samuel, Somogyi Imre, Dézi Lajos 10—10 fttal. — Párólotárogok lettek 1 évi kötelezettséggel: Dézi Lajos havi 1 fttal, Boczkó Samuel, Bloxberg Simon, Fehér András, Glück Adolf, Tikos István, Urbányi Ferencz, Valentin Lajos havi 50 krral, Malmeister Adám havi 40 krral, Katona Bálint, Nagy Mihály,

R. Nagy Károly, Richer Károly havi 30 krral, Báthory Imre, Bánóczy Lajos, Csiffer Nándor, Csanádi Ede, Egey Imre, Egey István, Feik Vilmos, Farkas Agoston, Glosz József, Gerzon János, Monoki Lajos, Nikhazy Gusztáv, Rhénes Károly, Szabó Balint, Szóke Ferencz havi 50 krral, Botos György, Balogh Gerly, Domokos László, Gróf Lajos, Kiss Bálint, Katkó György, Nemes Ferencz, Rosenthal Dániel, Somossy Sándor, Száva Demeter, Szánthó Lajos, Tokaji István havi 10 krral, Mayer Emil 3 évi kötelezettséggel évi 1 fttal. Végül D. F. 1 pikulát ajándékozott — Mely adományokert köszönetem nyilvánítom. — Debreczen, 1888. szept. 29. Tikos István ö. t. zenebizottsági pénztárnok.

*Törvény-revizio. A belügyminiszter körrendeletileg értesíti az ország törvényhatóságait, hogy a kormány az 1877. XXII. t. cizlik revizióját szándékolt elővenni. A törvény tudvalevőleg a kisebb polgári peres ügyekről szól. Hogy a revizio sikerrel legyen keresztölvihető, tájékoztatott ki mutatás felterjesztését küldi. A kimutatásban ki kell tüntetni a kézségi bíróságok s kivált a nagy és kis kézségi bíróságok ügyforgalmát az idei januártól júniusig terjedő féléről. A kimutatást legkésőbb okt. 15-ig okvetlenül föl kell terjesztetni.

*Virtuskodás. Más nével nem nevezhetjük az iparos tanonczok azon bosszantó szokását, melyet mostanában felkaptak. Midőn ugyanis este kijönnek az iskolából, irtozatos lármá közt szines gyufákat dobálnak szét, roppanyituket vágnak a következhez s más virtuskodásokat visznek véghez. Tegnap este különösen nagy botrányt okoztak. A nagy-templom mellett, a püspöki lak előtt tüzi-jatekot rögtönöztek s étkelen lármával, nagy csoportban vonultak végig a piacon. Még a városháza előtt is fölropentettek egy pár roppanyit. Ezt már a rendőrség is megsokalta s a garázda ifjanczok közül töbket elfogott, — kiket ma fogtak vallatni. A rendőrség, kiket elfogott, bizonyára megbünteti, — e mellett a rakoncztalan ifjakat ajánljuk a mester urak ábs z i j j á n a k figyelembe!

*Egyház. Az ág. evang. egy imatermében f. hó 30, azaz holnap d. e. 11 órákor egyházi tanács-ülés tartatik. Tárgy: Kápolna-ügy, — imaházi, iskolai bérleti szerződés lejárata stb.

*Színházi műsor. Szintársulatunk ma este kezdi meg az új szín-identy. Csak a vég napja a történeti drámával. A legközelebbi műsor következőleg van megállapítva: Szept. 30.: „Piros bugyelláris.” Okt. 1.: „Czifra Juczilakadalm.” Okt. 2.: „Poirez urveje” Okt. 3.: „Suhancz.” (Seredy Sarolta első fellépte) Okt. 4.: „C s o k o n szerzett völgyé ny.” (Seredy Sarolta második fellépte) Okt. 5.: „Sara h r o n o t.” A kedvezményes jegyek holnapotl kezdve váltak, — ezekre néve azonban azon újítást hozta be az igazgató, hogy a jegyek ára a pénztárnál fizetendő.

*A dohány csempeszet meggátolására a pénzügyminiszter valamenyit törvényhatóság-hoz körendeletet intézett. A körendeletben utasítja a törvényhatóságokat, hogy miután a dohány-csempeszet nem csak az államkincstárnak, de a termeőknek is érzékeny karokat okoz, a törvény intézkedéseit s a csempeszet megakadályozására fokozott mérvben teljesítsék, mert ezental a legsekelyebb mulasztás esetében az illető közeg a törvény teljes szigorát fogja alkalmazni.

*Kinevezés. Dicsőfi Kálmán, neh. id. Dicsőfi József, a debreczeni főisko a volt kezelő könyvtárnokának fia, állampéítéseti segédmérnöké nevezetett ki.

*Vállalkozók figyelmébe. A magyar kir. államasutasat igazgatósága az új gradiska — bródi vonal építéshez szükséges eddig nem biztosított 21000 drb első rangú közbelső tölgytalpa szállására nyilvános pályázatot hirdetett, mint azon megjegyzéssel honuzak az érdekel vállalkozók nygelmebe, hogy az ide vonatkozó s közelebbi adatokat tartalmazó hirdetmény a kamara hivatalában a hivato órák alatt megtekinthető. Debreczen, 1888. szeptember 28. — A kereskedelmi és ipar-kamara.

*Rendőri ballada. Noszlopiné asszony jár-kel csendes szobájában, óvatosan körültekint: ha vajjon magában van-e? S rrikor erőrl meggyőződik, nosza hamarjába pénzceskéjét rejti titkon a láda fiába. Hej, mert mostan óvatosan kell banni a penzzel, tolvaj lesekedik nappal és fekete éjtel. Hah! valami rezent? Nem, csak a szél zörget. És odakint a konyhában trüsszentet Barna Örsze. Ah, ez a trüsszentés, vajjon mit jelenthet? Töprenkedik Noszlopiné és Örszének csejnet. Örsze beletj vigan, mosogató ronggyal s odalép urno elé felbrebezcent konygtyal. — Nosza, mondza én cselédem, hűséges cselédem, az imét, hogy trüsszentéttel, mit gondoltál épen? Barna Örsze így szol: Elmék-e a báiba, újdonat ruhában, ezt gondoltam és titkon néz a — ládafiára. — Noszlopiné asszony ezt észre se vette, a bankókat tizenkettőt az élére tette. — S úgy ment el az este. — A palota bumisztjába czibbalomszó zendül, Barna Örsze, mint a páva, kényes tanczra perdul, a kedvese a fekete kávetól elázik, amíg Örsze egy rendőrl elkamalajkázik. Ime itt van a trüsszentés szép valora vála: Barna Örsze vadonatuj kivassal ruhába, lenn a bumsztibálba, M. András karjába. — Noszlopiné asszony a csendes kis szobát egészen felhánja, elrabolták pénztét, az adta zsványja, keresi, keresi, haj de mind-

hiába, a bankó nincs többé a ládafiába. Barna Örsze a tömlöczben sirdogál magában: Haj, minek is mentem én el hires bumiszt báiba...

*Aczélkoporsók. A bécsi fémáru és kopersőgyártás terén feltűnést keltő találmányával megpróbáltattak az aczélbádogból készíteni, lepte a világot. Ezen koporsók hivatalosan megpróbáltattak s constataáltak, hogy a földnyomásnak teljesen ellenállanak. Az eddigi fém és fa koporsókhoz képest ez jelentékeny haladás, amnyiben az aczélkoporsók kiállításban is minden eddigi gyártmányt felül-mulnak.

Hazánk s a külföld.

— Az emberiség szörnye az, kit Londonban újabban elfogtak. Lelirhatlan ijedelemben tartották a külvárosokat az ott egymást erő gyilkosságok, melyeknek mindig nők s látszólag egy kéz által lettek gyilkosai. A gyilkosság egy által hullja fölé, a falra föl is írta, hány nót fog meggyilkolni. A testet a rendőrség elfogta. A neve John Fitzgerald, Az úgyról a következőket írják: A rendőrség Chapman Anna (ez az utolsó áldozat neve) gyilkosát egy amerikai személyeben elfogta. Ez az ember az általa meggyilkoltakat boncztani cselokra használta föl. Már említtettük, hogy a legutóbb áldozat, Champan Anna holitstének vizsgálata mindjárt kezdeten arra a véleményre vezetete az orvosokat, hogy a gyilkosnak anatómiai ismeretekkel kell birnia. Tegnapelőtt halottétem részletes jelentést tett vizsgálatairól, melynek folyamán meggyőződött, hogy a tettesnek tanult anatómusnak kell lennie, kinek csak az a czéja volt, hogy női uerust szerezen tanulmányaihoz, Az interst szakszerűen ki is mészette a testből. Fitzgerald a rendőrségnél be is vallotta, hogy ő Chapman Annának gyilkosa. Azt még nem tudni, a többi nót is ő gyilkolta-e meg, de kétségtelül hamar ki fog derülni.

Közgazdaság.

Gabnaárak. (Budapest terménytszadsze szept. 28.) Buza tavaszra 8.34 pénz, buza őszre 7.48 pénz, 7.50 áru. Tengeri junisura — pénz, — áru, tengeri jul. — aug. szeptemb—októberre, pénz, — áru, uj tengeri 1889. máj.—jun. 5.36 pénz, 5.38 áru. Zab tavaszra 5.61 pénz, 5.63 — áru, zab őszre 4.96 pénz, 4.97 áru. — Sertésvásár. A kósbányai sertéskeresek csarnok távirata szept. 27. Az üzlet változ. magy. urasági öreg nehéz 48.—49.—frt magy. uras. fiatal nehéz 50.50—51.—frt magy. uras. fiatal közep 50.50—51.—frt magy. uras. fiatal könnyű 50.—51.—frt magy. uras. szedett nehéz 48.—49.—frt magy. szedett közep 48.—49.—frt magy. szedett könnyű 48.—49.50—frt mag. romániai bakonyi átmeneti nehéz —frt, rom. bakonyi átmeneti közep —frt, rom. bakonyi átmeneti könnyű —frt, rom. bakonyi átmeneti eredeti közep —frt, szerb. átmeneti nehéz 49.—50.—frt szerb. átmeneti közep 48.—49.—frt, szerb. átmeneti könnyű. 47.—48.—frt. hiao a vasutról mászaja —frt, hízó 1 éves élősbulyban —frt, hízó két éves élősbulyban (trakkos) —frt, öreg makkos sertés élősbulyban, 4% levonással —frt. Az arak hírlait serteseknél páronként 45 kgl. 4% levonással métermázsánkat érteudők. Romániai és szerbiai sertés-eknél, melyek mint átmenetiek, adattak el, a vevőnek páronként 4 forint aranyban van fejében megtérítetik.

Sertés létszám. Szept. 25-én volt készlet 106,184 db, — szept. 26-án felhajtott 1212 drb., — szept. 26-án elszállított 1914 darab. — Maradt készletben 106,451 drb sertsés.

Számrejtvény.

— Közi: Nemeth Károly. — 14. 7. 18. 5. 6. A konyhának főkölléke. 15. 2. 17. 8. 9. Sok fu s lány rajong érie. 7. 18. 10. 12. Az oláhok horduak ilyet. 1. 18. 15. E nélkül senki nem élhet. 10. 12. 17. 6. 4. 15. Virsileknek a szerzása. 8. 4. 19. 10. Apró bogarak taogaja. 11. 16. 9. 2. 15. 17. 8. 17. A miatyánba emlíjük. 15. 16. 9. 3. 12. Téli csordába lehetjük. 18. 8. 10. 7. 14. Minden munkánk eleje. — 19. Egy régieb népdal kezdete. (Megfejtek neveit közöljük a köztük okt. 10-én érdekes olvassmányt sorsolunk ki.)

Utolsó számrejtvényünk megfejtését („Lassan járj, tovább örsz”) helyesen beküldöttek: B. M. (B u d a p e s t), Keszei Róza (nyertes) Kadas Imre szinész (B u d a p e s t), N. N., Püspöki Margit és Erzsike, Windt Irma, K. Hajdu Lajos (K i s u j s z a l l á s), Mangi Lázár Antal (H - S z o b o s z i ó), Weiss Ign., Fehér Ottó, Hunyadi Béla, Varga Imre, Mittelfeld Hugo, Feketéné, Sz. Mészáros Jusztin (S z é k e l y h i d), Arvai Béla, Roth Odón, Br. Difturné (P o z s o n y), Geeséri Imre és Olga, Vadon Zoltán és Földesi Béla.

Debr. Színház.

Holnap, vasárnap, szept. 30-án adatik: „A piros bugyelláris.” Csepreghy népszinnműve, Gerőfyné első föléléptével.

Felölös szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasi Imre

Ganzseidene bedruckte Foulards von fl 1.20 bis fl 3.90 per Meter verjendet roben- und stüdtweife jollfrei das Fabrik-Depot G. Henneberg (f. f. Spittler) Zürich. Duster umgehend. Briefe 10 fr. Porto. 5

Ramsauer Károly-féle élesztőnélküli egészségi Zwibach raktára Geröbi Fülöp kereskedésében Debreczenben.

Legfinomabb angol, ananász, Jamaika rumot, császár keverék, Souhong, Peccóvirág-teát, angol teasüteményeket,

Francia és magyar pezsgő borokat, finom francia és magyar cognacot, — ugyszintén Ementhal, Grói, Parmai, Eidami, Imperial sajtokat, — friss őszi Liptói juh-turót

ajánl Rickl József Zelmos Debreczen.

Magy. kir. kizár. szabadalom, 5205. sz. Aczél-koporsók WOLF LIPÖT ÉS TÁRSA bécsi fémáru-gyárból. BECS, Taborszane 76.

A hivatalosan megártott kísérlet szerint tökéletesen ellenáll a földnyomásnak. Pompas kiállítás. — Kapható minden bel- és külföldi ércz-koporsók-tárban.

UJ SORSJEGY KÖLCSÖN.

Ügyes és szolid ÜGYNÖKÖK keresetnek kedvező feltételek mellett az igen előnyös játék tervvel ellátott

JÓ SZIV sorsjegyek elárusítására. Játéktartam 60 év.

Különös előnyben részesülnek olyan tisztoséges egyének, kik törvénynek megfelelőleg kiállított részletvelet eladásával foglalkozni szándékoznak. Biztonság és skeres pénzkeresetért rendkívüli kezesség nyujtatik. Ajánlatok a jelenlegi foglalkozás megjelölésével.

KORITZ ANTAL és Társa bank- és váltóházhoz BUDAPESTEN, V., József-ter 4.

Warm-utca sarkán intézendők.

Eladó és kiadó.

A nagy Cserén, a vámospéresi utfélen, egy régi 5 boglyás (új szerint 15 boglyás) kaszáló kiadó.

Ugyanott 6 boglya széna eladó, vagy helyben felételezésre az ahoz alkalmas kut, aköl és más kellekekkel kiadó.

Ertekezhetni ezekről: Varga-utca 2526. sz. alatt,

Nap-égők, Brilliant- és Duplán égők,
Patent lámpabelek,
Vihar- és Zseb-lámpások,
UTCZAI LÁMPÁK,
Petroleum-kannák,

és
minden lámpához való
alkatrészek.

DITMÁR, BRÜNNER,
és
HAZAI
hirneves
gyártmányú

Közönségestől
a legfinomabb
kiviteltől,
legnagyobb
választékban,
gyári árak mellett
ajánl

ASZTALI- és FÜGGŐ LÁMPÁKAT

KASZANYITZKY ENDRE
üveg-, porcellán- és háztartási eszközök
nagy raktára
DEBRECZENBEN.

Szent-Királyi és Kalenda Debreczen.

Padlózatok számára:
Keil Alajos

Padlózat-fénymázát
Bécsből

mint legkitünőbb mázólo-szert puha padló számára: szagtalan, hamar száradó,
szép, fényes és tartós. — **1 nagy palack ára 1 fnt 35 kr.**
— **1 kis " " " 68 "**

Keil Alajos Bécsből,
Viaszk-kenőcsét

mint legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szert kemény padló számára, —
Egy köcsög ára 60 kr.
legmelegebben ajánlja

Szent-Királyi és Kalenda,
DEBRECZENBEN, a városháza épületében.

Megrendelések olyan helyekről, hol raktárak nincsenek, Alois Keil, Wien IV. Resselgasse 5.
gyári raktárban intézendők. Egy 5 kilós csomag ára 6 fnt o. é.

Korona-forrás legisztaabb és legolcsóbb égvényes
savanyúvíz-raktár Debreczen és vidékére.

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni
fióktelep árucarnoka

ajánl:
valódi

tokaji aszu gyógybort,

szegszárdi, egri (bikavér), sashegyi vörös borokat; kitünő
jamaikai rumot, teát, teasüteményt, finom liqueröket, —
francia, magyar cognacot, Liebig-féle huskivonatot, —
Nestel-téle gyermek táplisztet, császár-olajat, petroleumot,
Flóra-gyertyát; — továbbá mindennemű pinczegazdasági
cikkeket, ugyszintén fűszerárakat legjobb minőségben
jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett.

Tisztelettel
Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debr. fióktelep árucarnoka.
N.-várad utca, megyeház mellett.

Korona-forrás legisztaabb és legolcsóbb égvényes
savanyúvíz-raktár Debreczen és vidékére.

Női ruhák készítése a legújabb divat szerint felvállaltatik.

Rendkívüli olcsó bevásárlási forrás az őszi és téli időnyre

BOSZNA Y J. czégnél

Debreczen, czegléd-utca.

Cheviott ruha kelmék	dupla széles mtr 36 krtól feljebb
Csikos, kockás és sima kelmék	" " " 40 " "
Szines és fekete ternok (cachemirok)	" " " 40 " "
Csikos kelmék	" " " 50 kr.
Csikos gyapju divat kelmék	" " " 50 kr.
Csikos gyapju divat kelmék	" " " 60-65-70 kr.
Egész n-héz csikos gyapju divat kelme	" " " 84 kr.

Igen nagyválaszték a legújabb egész finom ruhakelmékben, ugy-
szintén

Peluche, bársony, zsinór és himzett diszekben és divat szalagokban,
Téli kendők, mosó barchetek (velez) belésmenűek,
továbbá

Gyapju kelmék férfi öltönyre, férfingek, gallérok és kézelők
feltünő olcsó árakban.

NAGY SZÖNYEGEK A LEGUJABB MINTÁKBAN.
Futó szőnyegek mtr. 16 krtól feljebb.
Gyári raktár Muffokból 70 krtól feljebb.
A legújabb férfi nyakkendők 15 krtól feljebb.
Nagyválaszték férfi és női esernyőkben.

Nagyválaszték selyem és cachemir paplanok és ágyterítőkb.

5056 sz. 1888.

TUDOMÁSUL.

A betegek és szolgálatban levők étkezésének ellátására nyil-
vános verseny-tárgyalás tartatik:

1888 okt. 5-én a karáusebesi csapat-kórházban	" " 8-án a fehértemplomi " "
" " 12-én a nagy-varadi " "	" " 15-én a szegedi " "

A tárgyalás kezdete d. e. 10 órakor.
Az erre vonatkozó teljes hirdetés a temesvári lapokban szept-
tember 16-án közöltetett. Ezen kívül a hirdetés és a közelebbi árverési
feltételek a 7-ik hadtest parancsnokságánál, az aradi, debreczeni,
nagy-varadi, karán-sebesi, tehertemplomi és szegedi csapat-kórházak
ban, továbbá a kereskedelmi és ipar-kamarákban, végül a karán-se-
besi, tehertemplomi, nagyvaradi és debreczeni városi hatóságoknál
megtekinthetők.

Temesvár, 1888 szept. 10.

A 7-ik hadtesti parancsnoksága.

Egyéves önkéntesi tanfolyam.

A debreczeni katonai előkészítő iskolában f. ev október hó
4-kén kezdődik a téli tanfolyam, oly ifjak részére, kik az egyéves ön-
kéntesi képesítő vizsgára előkészülni óhajtanak.

A nappali tanfolyamban az előadások délelőtti, az esti tanfo-
lyamban pedig este 6-8 óráig tartanak az előadások.

Beiratások naponként eszközölhetők.
Bővebb felvilágosítást az igazgatói irodában (Piacz-utca
1828, I. emelet) nyerhetni.

Debreczen, 1888 szept. 15.

Somogyi
igazgató.

Eladó bükk makk.

Gróf Forgách István úr
nagy-szaláncai uradalmában,
Abauj-megyében, — hatszáz
barab sertes hizlalására való
bükk makk eladásra tétetik,
és pedig folyó 1888-tól 1889.
Márczius 20-ig. — Eladási
ár 2000 azaz kétezer fnt.,
venni szándékozók levél ut-
jan, vagy pedig kéz alatt is
megvehetik. — Fel világo-
sítást nyújt a nagy-szaláncai
erdészeti hivatal.

Nagy-Szalánca, 1888.
Szeptember 18.
Az urad. erdészeti hivatal.

**Néhány vagon
napraforgó pogácsa**

(hámozott) őszi és téli időszakra készpénz
fizetés mellett keresztetik, legolcsóbb ajánlatok,
tisztasági szerinti vasúti állomások megvezetésénél
mellett kéretik
sub Export D. R. 1815

Haasenstem és Vogler (Otto-Maas)
czim alatt Bécs küldeni.

Fa eladás.

A b.-újvárosi Bánom kert mel-
lett fekvő elepi 3-ik sztk-ben teg-
lalt tanyabirtok árokpartján levő
mintegy 460 drb. ép, kivágatlan
akácza szabadkézből eladó. Érte-
kezhetni Debreczenben Kismester
utca 1162. sz. háznál a tulajdo-
nossal.

1888.

Előzetes
Helyben és pol-
ny 4000
Fél évre
Egyed évre

Egyes szö-
A lap szellemi red-
csonkítására: 1884. évi
1884. évi
hán, — a szerkesz-
mantve kü-
Előzetes
TELEGYI KÁR-
OSÁTHY KÁR-
kereskedésben és
talán KUTASI
nyomdájában a
utján

Polgári
mivel azokból
gyarlóságoktól
tévedni szám-
deben, ember
ember habzsi
polgári társa-
vény uralkod

A tözsér-
gondolják, va-
az enthusias-
molgatást, s
getnek érzékel-
im! merő káb-
pálczát tör, az
velet szaggat-
s bölcs itélettel
elérje azt, a m-
s amus nélkül
rovására szám-
nagy ember ne

A mely n-
kesíteni, anna-
Előtte
könyve és látta-
szegény nemze-
kebelét a vis-
vetelkedő bünt-
mány — felett
nek a törvényt,
szakadás és ig-
vaság, külső en-
fel egymást tör-
a feloszláshoz,
s ennyi gyász-
rózsás lapot al-
mult század ut-
Megfog-
Él nem-
Mi isten
csoda kulesát
volt multunk
melyben a nem-

A „DEBEC

Eg

Jártam a
Hol fal-vi
Hol a bag
Bűg a hol

A lég cse-
Az ég csil-
Róka voni
S távol vi

A rom-fal-
Sötét ösvé-
Sietve, hog
Majd a N

A hüs ész-
Káprázatos
Kivillant
Mint a szer

Ekkor fölv
Es láttam
Komoly, h
Dalnok ruh

